

Nepokorščina je tudi vrednota

Oblast, šola, starši, nadrejeni itd. vsi so nas in nas še učijo, da je ubogljivost lepa lastnost, neubogljivost pa slaba. Vendar vsi nekje v svojem bistvu čutimo, da ni vedno tako. Zadnji dogodki ob Pahorjevi aferi pa nam celo dajejo misliti obratno.

Kot naročeno, je v teh dneh izšel pri italijanski založbi Mondadori, v zbirki »Oscarjev«, izbor esejev psihologa in filozofa Ericha Fromma z naslovom »La disobbedienza e altri saggi« — »Nepokorščina in drugi eseji«. Poglejmo, kaj pravi Fromm o tem zanimivem vprašanju. Osnovna ugotovitve, iz katere izhaja, je trditev, da se je človeška zgodovina pravzaprav začela z dejanjem neubogljivosti. Kot primer navaja svetopisemsko zgodbo o Adamu in Evi. Človek je zaradi tega prestopka moral zapustiti zemeljski raj in se naučiti, da sam skrbi za svojo usodo. Podobno sporočilo nosi v svojem bistvu grški mit o Prometeju, ki je ukradel ogenj bogovom in je bil zato kaznovan. Človeštvo je torej napredovalo v svoji človeškosti s tem, da je znalo biti nepokorno. Duhovni napredki človeštva pa so sploh rezultat misli tistih ljudi, ki so se znali upreti oblasti, da so ostali zvesti svoji vesti, svojemu prepričanju. S tem seveda Fromm ne trdi, da je vsaka nepokorščina nekaj pozitivnega, ubogljivost pa »a priori« nekaj slabega. Obratno. Ubogljivost dobi negativen predznak, ko človek odstopa od svojega prepričanja. Kot primer navaja Antigono, ki se upre Kreonu in državnim zakonom in kljub prepovedi pokoplje brata, ker čuti, ker ve, da je to edino prav.

Kdor zna torej samo in vedno ubogati, pasivno, suženjsko sprejema ukaze, kdor pa se vedno in povsod upira in punta pa je samo upornik, ki s svojim odklanjanjem pravil in naročil hoče uveljavljati svojo jezo, razočaranje, obup, nikakor pa ne svojega prepričanja in zvestobe nekemu načelu.

Kdor slepo uboga kaki osebi, oblasti ali instituciji, se v bistvu odpoveduje svoji svobodni volji in sprejema za svojo voljo drugih ljudi. Kdor uboga svojemu prepričanju ali razumu, pa v bistvu potrjuje in sprejema kot samostojna oseba neko naročilo. V bistvu najde torej usak človek odgovor na to, kar je prav v glasu svoje notranjosti, ki ga Fromm imenuje »človečanska vest«. Gre za intuitivno dožemanje tega, kar je v skladu s človeškostjo. Obstaja pa tudi glas, ki se odziva naročilom oblasti,

dalje na 2. strani ■

Velesili na poti globljega sporazumevanja

Mednarodni politični opazovalci soglašajo, da je ameriški zunanji minister Shultz opravil pred dnevi uspešen obisk v Moskvi. Poleg s svojim sovjetskim kolegom Ševardnadzejem se je dolgo pogovarjal s sovjetskim voditeljem Gorbačovom, ki je potrdil veljavnost stališča, obrazložena že med vrhunskim srečanjem v Washingtonu, da je namreč Sovjetska zveza trdno odločena izboljšati odnose z Združenimi državami. Gorbačov je povabil oba zunanja ministra, naj se osebno zavzame, da bi izvedenci čimprej izoblikovali pogodbo o zmanjšanju strateškega orožja (gre za medcelinske rakete), tako da bi jo lahko podpisala voditelja obeh velesil, ki se bosta gotovo srečala v Moskvi konec maja ali na začetku junija.

Zanimivo je, da je te dni sovjetski obrambni minister Jazov napovedal začetek odstranjevanja jedrskih raket na krajši in srednji doseg iz Češkoslovaške in Vzhodne Nemčije, še preden je bila potrjena ustrezna pogodba, podpisana med zadnjim vrhunskim srečanjem v Washingtonu, v ameriškem kongresu in na zasedanju vrhovnega sovjeta.

Gorbačov je poleg tega potrdil začetek umikanja sovjetskih vojaških oddelkov iz Afganistana dne 15. maja in za to državo zahteval status nevtralne in neuvrščene dežele. Shultz in njegovi sovjetski sogovorniki so proučili tudi položaj na območju

Perzijskega zaliva in na Bližnjem vzhodu. Glede Perzijskega zaliva ni natančno znano, ali je med pogovori bil sprejet kak konkreten sklep, čeprav so nekateri listi v tej zvezi omenjali tihi sporazum med velesilama o prenehanju prodaje orožja Iranu.

Kočljivo je, kot vedno, vprašanje Bližnjega vzhoda. V zasedeni Cisjordaniji, Gazi, v vzhodnem Jeruzalemu se nadaljuje upor palestinskega ljudstva, ki mu izraelska vojska ni kos. Znano je, da so Združene države pripravile svoj načrt za ureditev stanja na zasedenih arabskih ozemljih, ki pa ga Izrael odklanja, pri čemer ponavlja stališče, da ne bo zapustil zasedenih ozemelj, češ da tako zahtevajo življenjski interesi izraelske države. Shultz je te dni spet na Bližnjem vzhodu, zlasti v Izraelu. Očitno želi prepričati izraelske voditelje, naj pristanejo na omenjeni ameriški načrt.

Kar zadeva Bližnji vzhod na splošno, se Sovjetska zveza zavzema za sklicanje mednarodne konference, ki bi se je udeležile vse zainteresirane države in Organizacija za osvoboditev Palestine.

Obisk šefa ameriške diplomacije v Moskvi seveda ni in niti ni mogel odpraviti vseh kriznih situacij, a gotovo predstavlja pomemben korak na poti sporazumevanja med velesilama, kar je prvi pogoj za ohranitev miru na svetu.

Obsodba Sama Pahorja udarec po vsej manjšini

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je na svoji seji 17. februarja v Nabrežini ocenilo obsodbo prof. Sama Pahorja kot udarec po vsej manjšini in po naših prizadevanjih za enakopravnost slovenščine.

Temeljno vprašanje vse afere je namreč prepoved slovenščine v poštnem prometu, in sicer na podlagi okrožnic in notranjih pravilnikov, ki nikakor ne morejo razveljavljati mednarodnih obveznosti in ustavnih dolžnosti, ki jih ima italijanska država do slovenske manjšine. Slovenska skupnost bo preko prijateljskih parlamentarcev iz strank narodnih manjšin ponov-

no opozorila pristojne oblasti na to kričeče protislovje. Sam javni tožilec je med razpravo v Trstu poudaril, da bi morali parlament in upravne oblasti enkrat rešiti dolgoletna odprta vprašanja naše skupnosti. Kričeče je bilo tudi dejstvo, da je sodni zbor zelo pravilno priznal prof. Pahorju pravico, da govori v materinščini, kar je v skladu z razsodbo ustavnega sodišča št. 23 iz leta 1982, v bistvu pa mu ni priznal pravice, da se slovenščine poslužuje na pošti!

Slovenska skupnost je prof. Samu Pahorju ponovno izrazila solidarnost, vsi, ki

dalje na 3. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 28. februarja, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.15 Mladinski oder: »Stric Slikslik« (Milan Vincetič); 11.00 »Oprosti, ne juriš?« ali prebiranje vsakdana. Radijski satirični kabaret; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.00 Opoldanski radijski tednik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Šport in glasba; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 29. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče — pričevanja o ljudeh in društvih; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 V svetu mladih; 12.00 Skok v preteklost; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Gospodarski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Glasbeni vrtljak; 15.00 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Senčni ples«; 15.30 Mi mladi; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 1. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Od trte do vina; 12.15 Analiza enogastronomске ponudbe naše dežele; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman v nadaljevanjih: Alojz Rebula: »Senčni ples«; 16.00 Gastronomska kultura skozi tisočletja; 16.30 Analiza enogastronomске ponudbe naše dežele; 16.45 Postni govori; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 »Pro arte Ensemble« iz Gradca; 18.00 Milojka Žižmond: »Besedovanje besed«; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 2. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Zdravnik in pacient; 12.00 Namesto molka — besedo njej!; 12.40 Nekaj besed o medu; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Moški zbor »Lorenzo Perosi« iz Fiumicella; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Od Milj do Devina; 15.00 Roman v nadaljevanjih: Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«; 16.00 Moda skozi čas; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Tenorist Jurij Reja in simfonični orkester RTV Ljubljana na plošči; 18.00 Denis Poniž: Srce poezije Simona Gregorčiča; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 3. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.20 Zdravniški nasveti; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Izkušstvo film (I.); 12.00 Izkušstvo film (II.); 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Roman v nadaljevanjih: Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«; 15.30 Problemi sodobne družbe; 15.45 Glasbeni telefon; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Tigrova duša — spomini na Alberta Rejca; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 4. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.20 Zdravniški nasveti; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Izkušstvo film (I.); 12.00 Izkušstvo film (II.); 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor »Coro da camera učine« iz Vidma; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek: Rišite z nami!; 15.00 Roman v nadaljevanjih: Lev Nikolajevič Tolstoj: »Vojna in mir«; 15.30 »Krivi preroki«. Pripravlja Igor Škamperle; 16.00 Glasbene diagonale; 16.45 Postni govori; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 5. marca, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Človek in okolje; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 15.00 Drugi program; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 3. mednarodno tekmovanje »Sergio Lorenzi«: Kvartet Fidelio; 18.00 »Oprosti, ne juriš?« ali prebiranje vsakdana. Radijski satirični kabaret; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Nepokorščina je tudi vrednota

■ nadaljevanje s 1. strani

oziroma tistim tihim pritiskom, katerim se ne bi hoteli zameriti. Velikokrat se taka vest, ki je pozorna na voljo »močnejšega«, oblasti itd., ukloni tej volji tudi brez potrebe in brez vidnejših pritiskov, samo zato, ker potrebuje neke potrditve v močnejšem. Ubogati oblasti, pa naj si bo kakršnakoli, daje človeku občutek gotovosti in zaščite. Gre za močan psihološki pritisk, ki ga na človeka ima občutek varnosti. Ubo-

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, Donizettijeva 3, priredi v ponedeljek, 29. februarja, ob 20.30 predavanje na temo

»CERKEV IN DRŽAVA«.

Predaval bo pravnik Franc MIKLAVČIČ iz Ljubljane.

gati pomeni v nekem smislu biti del te moči, ki zagotavlja varen občutek.

Popolnoma sprejemljiva pa je ubogljivost neki oblasti, ki je razumsko utemeljena. Logično pomeni nekaj dobrega ubogati ladijskemu kapitanu, ko ta s svojo izkušnostjo in znanjem vodi ladjo, popolnoma sprejemljiva in pozitivna je ubogljivost učitelju, staršem, trenerju, pevovodji ali komurkoli nam ukazuje in nas popravlja, ker to dela za naše dobro, da bi napredovali.

Kdor pa hoče biti zvest svojim prepri-

čanjem in svojim načelom, mora biti tudi pripravljen sprejeti usodo, da bo sam, da bo kaj pogrešil in da je sam tako samostojna oseba, da samostojno misli in čuti. Gre za to, da dojamemo in živimo pojem »svobodne volje« svojevoljnosti, če hočemo tako reči, ki hoče biti zvesta tistemu glasu, ki vsakomur pove, kaj je v skladu s človekom in njegovim bistvom.

Fromm ugotavlja, da je človeku lastno tudi to, da uboga. Prav zato pa bi morala sleherna oblast in vsak oblastnik skrbeti za to, da se ravnata po zakonih dobrote in modrosti. Človek naj bi namreč čutil, da se oblast ravna po teh občeveljavnih pravilih, ki težijo po dobrem. V tem primeru lahko uboga, ker to ne odstopa od bistva osebnega teženja po dobrem. Do tedaj pa je edino pozitivno, da človek zna kritično spremljati naročila in ob potrebi tudi z besedo in dejanji izraziti svoje odklonilno stališče do takih odredb, ki odstopajo od tistih vrednot in pravic, ki naj bi veljale za vsakogar.

Ob vsem tem je vredno se zamisliti. Gotovo je namreč, da je treba ljudi tudi vzgajati h kritičnosti in značajnosti. Prav pa je tudi, da se o teh stvareh sploh govori, kajti v sedanjem svetu je res čutiti vedno manj pravega kritičnega duha in v glavnem se reakcija ljudi obrača v indiferentnost, kar porazno vpliva na celotno družbo, toliko bolj na manjšinsko skupnost, ki je že sama po sebi šibka.

KAJ PONUJA DUNAJSKA VLADA

Predstavniki koroških Slovencev so imeli 17. t.m. daljši sestanek z zastopnikom dunajske vlade. V delegaciji koroških Slovencev sta med drugimi bila predsednik Narodnega sveta dr. Grilec in predsednik Zveze slovenskih organizacij inž. Wieser. Predmet razprave so bila naslednja vprašanja: ustanovitev dvojezične trgovske akademije v Celovcu, otroški vrtci, radiotelevizija in denarna podpora za kulturno dejavnost obeh slovenskih osrednjih organizacij na Koroškem. Glede trgovske akademije so bila mnenja deljena. Če bo na Koroškem doseženo soglasje vseh treh glavnih političnih strank, bi trgovsko akademijo ustanovilo zvezno prosvetno ministrstvo. V nasprotnem primeru bi trgovska akademija imela značaj zasebne šole, ki bi pa uživala finančno pomoč države.

Glede vrtcev sta predstavnika dunajske vlade obljubila kritje stroškov za eno

vzgojiteljico v vsakem od petih obstoječih zasebnih vrtcev ter vsoto 150 tisoč šilingov letno za vzgojiteljico v edinem javnem vrtcu v Bilčovsu.

Kar zadeva radiotelevizijo, je bilo sporočeno, da bi poleg sedanjih 50 minut slovenskih radijskih oddaj dnevno in enournne oddaje enkrat mesečno odslej imeli tedensko polurno televizijsko oddajo, opoldanskemu radijskemu dnevniku pa bi dodali nekaj minut poročil v slovenščini. V zvezi z denarnimi podporami bi za prvo leto bili nakazani štirje milijoni šilingov za potrebe obeh osrednjih kulturnih organizacij na Koroškem, tri milijone šilingov pa bi šlo za pospeševanje raznih načrtov, na primer za ustanovitev novih zasebnih otroških vrtcev. Obe osrednji organizaciji bosta še natančno proučili potek dunajskega srečanja in predloge, ki so jih obrazložili predstavniki zvezne vlade.

Predstavniki Ssk v Dolini Aosta

V nedeljo, 21. t.m., se je v Courmayeurju v Dolini Aoste končalo dvodnevno srečanje, posvečeno vprašanju avtonomije v Aosti in v Evropi. Zborovanje je priredila stranka Union Valdôtaine. Na njem so sodelovale manjšinske stranke in avtonomistična gibanja iz Italije in Evrope, zlasti iz alpskega loka v Italiji, med njimi Tridentinska ljudska stranka, Furlansko giba-

nje, Okcitsansko avtonomistično gibanje MAO, Liga Veneta, Slovenska skupnost in drugi.

Za Slovensko skupnost je nastopil član deželnega tajništva prof. Andrej Bratuž, ki je v svojem posegu prikazal borbo Slovencev v Italiji, obenem pa tudi zgodovinsko in kulturno gibanje slovanskih narodov, še posebej Slovencev.

AIDS v Sloveniji

V Ljubljani so sporočili, da so doslej v Sloveniji zabeležili tri primere AIDS-a, torej sindroma pridobljene imunološke neodzivnosti. Leta 1986 sta dva bolnika umrla. Temeljno prizadevanje za omejitev AIDS-a je pravilna informacija prebivalstva. Zdi se, da je strah pred boleznijo vplival na zmanjšanje števila prostovoljnih darovalcev krvi. Strokovnjaki pa poudarjajo, da je strah neopravičilen, ker se igle in ostali uporabljeni material zavržejo po enkratni uporabi. Vse krvodajalce od leta 1986 pregledujejo zaradi AIDS-a, a niso doslej odkrili nobenega primera seropozitivnosti.

Nevarno virusno obolenje v Sloveniji je tudi steklina. Lani in na začetku tega leta je število okuženih divjih živali zelo naraslo. V več kot polovici slovenskih občin so odkrili primere gozdne stekline, predvsem pri lisicah. Januarja je bilo od 60 do 70 odstotkov vseh pregledanih lisic okuženih s steklino.

So pozabili?

Komunistični senator Bertoldi, ki živi v Bocnu, je pozval predsednika vlade, naj da natisniti in brezplačno razdeliti besedilo italijanske ustave tudi v jezikih manjšin, ki živijo v Italiji. Ustavo so namreč ob 40-letnici v preteklih dnevih brezplačno razdelili v 10 milijonih izvodov, nova naklada pa je že v tisku.

Glede pogajanj o uresničitvi še zadnjih neizpolnenih členov paketa za Južno Tirolsko se je te dni oglasil podtajnik liberalne stranke Sterpa. V brzojavki ministrskemu predsedniku Gorii je zapisal, da se je razširil glas, da sta minister za dežele Gunnella in Južnotirolska ljudska stranka dosegla sporazum o jezikovno enotnih sodnih obravnavah. Sterpa izraža zaskrbljenost in zatrjuje, da se je vlada obvezala, da bo pred vsakim sporazumom glede Južne Tirolske poročala parlamentu.

OBSODBA SAMA PAHORJA UDAREC PO VSEJ MANJŠINI

■ nadaljevanje s 1. strani

so bili prisotni na seji, pa so tudi prispevali v sklad za uveljavljanje slovenščine in za kritje stroškov v zvezi s procesom.

Deželno tajništvo SSk je izrazilo občudovanje nad zavestjo in odločnostjo mladine v Trstu in Gorici ter ostale slovenske javnosti, ki je pokazala, da so nam temeljne narodnostne zahteve svete. Mladinski sekciji je izreklo priznanje za angažiranost ob procesu, ko je po tržaških ulicah razdelila med ljudi tisoč dvojezičnih letakov o pravicah slovenščine.

V nadaljevanju se je deželno tajništvo pozitivno ocenilo nedavni obisk vodstva Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije pri SSk in razpravljalo o aktualni narodni in splošni politični problematiki, tudi v luči bližnjih volitev. Deželni tajnik Ivo Jevnikar je poročal o stikih s parlamentarci manjšinskih strank v Rimu glede vložitve zakonskega predloga SSk o globalni zaščiti.

Nova socialna enciklika

V Vatikanu so pred dnevi predstavili novo, že sedmo encikliko papeža Janeza Pavla II. Gre za socialno encikliko »Skrb za družbeno vprašanje«, ki je nastala za 20-letnico znane socialne enciklike Pavla VI. »O razvoju narodov«. Predsednik papeške komisije »Pravičnost in mir« kardinal Etcheagaray pa je jasno poudaril, da ne gre za priložnostno, slavnostno besedilo ob obletnici, temveč za pogumno in pre-roško listino o socialnih vprašanjih. Nastala je na podlagi prispevkov številnih strokovnjakov.

Temeljno sporočilo je v pozivu človeštvu, naj sodobna vprašanja obravnava v luči božjega načrta. Jasno mora biti, da je razvoj človeštva moralno vprašanje in da je spodbujanje resničnega razvoja moralna dolžnost.

V tej encikliki je prvič nedvoumno zapisano, da katoliška Cerkev ne ponuja svetu kake »tretje poti« za reševanje družbenih vprašanj, ki naj ne bo kapitalistična ali marksistična pot. Cerkev nima konkretnih pa na temeljna načela, na podlagi katerih socialnih predlogov, ki naj bi se jih držala oznaka, da so katoliški program. Opozarja

so možne tudi različne rešitve konkretnih problemov.

Med perečimi vprašanji, na katera opozarja enciklika, je nujna okrepitev vzajemnosti na svetu, da bo človeštvo kos orjaškemu izzivom časa. Neenaka porazdelitev bogastva po svetu je velika krivica. Splošni gospodarski položaj se je v zadnjih letih poslabšal, človeštvo je po večini postalo še bolj revno. Nujno je okrepiti mednarodne solidarnostne mehanizme — od Združenih narodov do gibanja neuvrženih. Preurediti je treba mednarodni trgovinski in finančni sistem. Cerkev sama mora dokazati, da je izbrala revščino. Odločno je treba zavračati vojno in priprave na vojno. Tako tudi prekupevanje z orožjem. Velesili se morata odpovedati imperializmu in egoizmu.

Boleča vprašanja so potem še terorizem, milijoni beguncev, načrtna gonja proti nataliteti.

Med pozitivnimi notami zadnjih let je povečana zavest o človekovih pravicah in odgovornostih, večja skrb za ekološka vprašanja in za spoštovanje človekovega dostojanstva.

Kurt Waldheim nima miru

Neki angleški list je objavil pričevanja bivšega angleškega padalca, ki so ga Nemci ujeli maja 1944 v Grčiji. Povedal je, da je bil tri mesece v samici v poslopju glavnega stana nemških čet v Solunu. Povedal je še, da so v zaporu strahovito mučili vojne ujetnike in tudi zajete civiliste. Nemogoče je, da bi Waldheim ne vedel, kaj se dogaja v zaporu, ko je bil tam v službi. Samega Waldheima pa se bivši padalec Davies ne spominja.

V Avstriji se medtem nadaljujejo hude polemike glede primernosti, da bi predsednik odstopil. 11. marca bodo svečanosti ob petdesetletnici priključitve Avstrije Hitlerjevi Nemčiji. Nekateri vidni politiki tako ljudske kot socialistične stranke so predlagali, naj bi prenesli sedež svečanosti iz predsedniške palače kam drugam, da bi se izognili Waldheimovemu govoru. Tednik

»Profil« pa je predlagal, naj bi bila spominska svečanost v taborišču Mauthausen.

Vodstvo avstrijske socialistične stranke je na zadnji seji pozvalo ljudsko stranko, da bi se obe stranki vladne koalicije čimprej sestali in razpravljali o aferi Waldheim. Predsednikov ugled je močno padel tako v Avstriji kot v tujini, je rečeno v resoluciji, ki jo je izglasovalo socialistično vodstvo. Waldheim ni sposoben uresničiti ciljev, ki si jih je sam zastavil, to je notranje pomiritve in povečanje ugleda Avstrije v svetu.

—o—

V Beogradu je v teku tridnevno zasedanje zunanjih ministrov balkanskih držav. Gre za prvo takšno zasedanje in je zanj značilna prisotnost tudi albanskega zunanjega ministra.

KDO BO NOVI PREDSEDNIK?

V Sloveniji se nadaljuje postopek za določanje kandidatur za novega predsednika predsedstva socialistične republike Slovenije. Za zdaj je sedem kandidatov, možnost pa je dana tudi skupinam najmanj sto ljudi, da predložijo še nova imena. Predsedstvo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije je predložilo sedem imen. Nekatera so prišla na dan v posameznih občinskih konferencah Socialistične zveze, dva je predlagala Zveza socialistične mladine Slovenije, edino kandidatko pa je predlagal eden izmed članov predsedstva omenjene množične organizacije. Centralni komite Zveze komunistov tokrat ni objavil svojih predlogov. O imenih se mora po zakonu zdaj izreči pet tisoč temeljnih

organizacij združenega dela in osnovnih kandidacijskih konferenc. Na republiški kandidacijski konferenci bodo nato s tajnim glasovanjem določili enega kandidata, ki ga morajo potrditi vse občinske skupščine v Sloveniji. Za nekatere ljudi je sedanjí postopek korak naprej v demokratizaciji, drugi pa so skeptični in trdijo, da javnost nima dovolj informacij.

Sedmerica kandidatov je zaenkrat naslednja: predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc, časnikarka Mojca Drčar-Murko, slovenski notranji minister Tomaž Ertl, člani predsedstva Slovenije Ivo Fabinc, Andrej Marinc in Janez Stanovnik ter podpredsednik Socialistične zveze Ciril Zlobec.

Praznik slovenske kulture v Barkovljah

Slovenska društva skušajo v februarju opozoriti svoje člane in okolje, v katerem delujejo, na širši pomen kulturnega ustvarjanja. V ta namen prirejajo proslave v počastitev praznika slovenske kulture. Prireditelji v spomin pesnika Franceta Prešerna dobi tako poseben prizvok utemeljevanja in spodbujanja kulturnega dela društva samega.

Med raznimi tovrstnimi prireditvami, ki so jih v preteklih dneh imeli na Tržaškem, naj omenimo proslavo, ki je bila v Barkovljah, v nedeljo, 21. t.m., v prostorih tamkajšnjega kulturnega društva. Prireditelji so si proslavo zamislili kot izrazito glasbeni večer, ki naj bi ga v glavnem oblikovali mladi glasbeniki in domači mešani pevski zbor »Milan Pertot«.

Uvodoma je zbranemu občinstvu zvestih obiskovalcev večerov barkovljanskega društva spregovoril Marko Tavčar, ki je poudaril misel, kako je narodni obstoj vezan na aktivno zavest in delo posameznika, ki se čuti del slovenskega naroda.

V kulturnem programu so nastopili violinistka Aleksandra Pertot, čelistka Simona Slokar in pianisti Štefan Bemič, Andrej Pegan in Beatrice Zonta. Mladi glasbeniki so v glavnem predstavili skladbe baročnih skladateljev. Zelo učinkovita pa je bila sodobno pisana skladba Ubalda Vrabca »Trio sonata«, ki so jo izvajale Aleksandra Pertot, Simona Slokar in Beatrice Zonta.

Nedeljsko proslavo je zaključil pevski zbor »Milan Pertot«. Pod vodstvom Aleksandre Pertot je zapel vrsto pesmi, ki so navdušile poslušalce. Prav na koncu večera pa je zbor doživeto in učinkovito zapel »Zdravljico«, ki je zelo primerno zaključila ta praznik slovenske kulture barkovljanskega društva.

Pisma uredništvu:

JE »AFERA SAMO PAHOR« PROBLEM ŠOLNIKOV ALI VSE SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI?

Z ogorčenjem in žalostjo smo opazili odsotnost predstavnikov slovenskih krajevnih organizacij in ustanov med potekom manifestacij v podporo profesorju Pahorju pred sodno palačo in prefekturo. Ugotavljamo, da so se — nekatere — zgoraj navedene organizacije omejile le na solidarnostne izjave.

Večina šolnikov je stavekala in s tem podprla profesorja Pahorja. Problem pa se ne bi smel omejevati le na šolsko stvarnost, ker je pač Samo Pahor profesor, ampak na vse slovenske ustanove. Kaj bi se bilo zgodilo, ko bi bil Pahor uslužbenec v kakem tržaškem podjetju? Kdo bi v tem primeru — če bi jo sploh — organiziral stavko?

Prav ob tej priliki bi se morali izkazati naši vodilni in izvoljeni možje in organizacije, ki so v prvi vrsti za to poklicane in odgovorne.

Samo Pahor! Vedi, da mi nismo manifestirali kot šolski uslužbenci, ampak kot SLOVENCII!

Trst, 18. februarja 1988

S spoštovanjem
Za skupino somišljenikov
Igor Poljšak
Silvester Metlika

Na Padričah o sinhrotronu

Pri Padričah je bilo v četrtek, 18. t.m., srečanje med predstavniki slovenskih organizacij in krajevnega prebivalstva ter deželnimi in občinskimi upravitelji. Sestanek je priredila Kraška gorska skupnost. Prisoten je bil predsednik deželne vlade Biasutti s podpredsednikom Carbonejem in odbornikom za finance Rinaldijem. Tržaškega župana Staffierija je zastopal podžupan Seghene, ki pa se je takoj po svojem posegu med glasnim negodovanjem občinstva umaknil iz dvorane. Sestanek se je pričel z zamudo in je trajal dobre štiri ure. Predstavniki domačih družbenih, gospodarskih in političnih sil so imeli priložnost, da so sogovornike, med katerimi je bilo tudi vodstvo Raziskovalnega področja, seznanili s svojimi stališči in ugovori. Do izraza je prišlo predvsem zavračanje izbire, ki predvideva, da bodo gradili svetlobni pospeševalnik na področju pri Bazovici, nadalje protest zaradi kolonialnega odnosa do avtohtonega prebivalstva ter vrsta konkretnih vprašanj in neizpolnjenih obljub. Debata se je razširila tudi na področje zaščitnega zakona in nevarnosti asimilacije ter negativnih učinkov, ki jih bo nova stvarnost povzročila v narodnostnem tkivu na tem področju. Odbornika Rinaldi in Carbone, predvsem pa predsednik deželne vlade Biasutti, so velik del teh ugovorov u-

poštevali, vsaj na načelni ravni, tako da je bil marsikdaj med razpravo govor o »novem duhu, ki prihaja do izraza«. Deželno vodstvo vsekakor vztraja pri izbiri, ki so jo vsilili člani Tehničnega pripravljalnega odbora, to je na znani lokaciji T 8, in meni, da je v tem trenutku težko spremeniti smer. Zaveda se, da je to rešitev, ki terja od vseh žrtve, ter je pripravljeno razpravljati o konkretnih vprašanjih.

V ta namen bo že v kratkem sklicalo sestanek s krajevnimi ustanovami in drugimi družbenimi silami, na katerem naj bi se pogovorili o protiuslugah. Tudi nima namena avtoritarno nastopati, kar se tiče odškodnin za razlaščen zemljišča. Večje težave pa so prišle do izraza, kar se tiče vprašanja zaščitnega zakona. Carbone je govoril o nujni odločbi manjšine velikim načelnim izbiram. Slovenska narodnostna skupnost naj bi upoštevala politično danost Trsta kot »posebnega mesta«. Biasutti pa je ponovil že znano stališče, da je treba najti dogovor z vsemi deželnimi parlamentarci o vsebini zaščitnega zakona, kljub temu, da je še vedno velik razmik med političnimi silami o stopnji zaštite. Pozoren poslušalec je iz njegovih besed lahko razbral neposreden namig, da je slovenska manjšina prisotna tudi v videmski pokrajini.

Prešernov večer v Devinu

V devinski osnovni šoli se je v nedeljo, 21. t.m., zbralo številno občinstvo, da bi se udeležilo Prešernovega večera, ki so ga priredili Fantje izpod Grmade in Dekliški zbor Devin.

Spored večera so oblikovali člani Zveze kulturnih organizacij občine Ljubljana-Bežigrad pod vodstvom predsednika Tomaža Zalarja in podpredsednika Francija Grada. Večer je res izzvenel v spomin Franceca Prešerna. Gledališka skupina »Hamptidampti«, ki jo vodi Mojca Urankar, je namreč ob glasbeni spremljavi kitarista Curina in flavtistov Simone Cimerman in Tineta Galeža recitirala vrsto Prešernovih pesmi. Članica skupine Jasna Puntar pa je prikazala Prešernov lik in njegov pomen v slovenski kulturi.

Tudi ženski pevski zbor »Jurij Fleišman«, ki ga vodi Nataša Cernelutti, je v svoj spored vključil nekaj uglasbenih Prešernovih pesmi. Posebnost pevskega nastopa pa je bilo petje ženskega kvarteta, ki je vzbudilo veliko zanimanje pri občinstvu.

Zelo učinkovit je bil tudi nastop ansambla »Mandolina«, ki je pod vodstvom Dragana Kosiča izvedel vrsto koračnic in drugih veselih motivov.

Ljubljanske goste in zbrano občinstvo je na začetku v imenu prirediteljev pozdravila predsednica Dekliškega zbora Devin dr. Alenka Legiša, ki je med drugim poudarila misel, da pomeni nedeljsko srečanje tudi dejansko uveljavljanje enotnega slovenskega kulturnega prostora. Opozorila pa je tudi na pomen podobnih stikov, še posebej v času, ko je boj za uveljavitev pravic slovenščine pri nas posebno težak, kot dokazuje nedavna prigoda prof. Sama Pahorja.

Srečanje med prireditelji, ljubljanskimi gosti in nekaterimi udeleženci večera se je nato, v prijetni družbi nadaljevalo v prostorih novega sedeža devinskih pevskih zborov, ki že dobivajo svojo dokončno obliko ob zavzetem in neutrudnem delu članov in članic obeh devinskih pevskih zborov.

Umrl je msgr. Leopold Jurca

Po daljšem bolehanju je v bolnišnici v Izoli v ponedeljek, 22. t.m., umrl znani slovenski primorski duhovnik in narodni delavec, dolgoletni župnik in generalni vikar v Kopru Leopold Jurca.

Msgr. Jurca se je rodil 4. aprila 1905 v Rihembergu, današnjem Braniku. Kot du-

hovnik je kar 33 let delal med Hrvati v Istri, od katerih se je težko ločil, ko se je leta 1962 na vabilo vodstva koprške škofije preselil v Koper. Od leta 1929 do 1945 je bil župnik v Trvižu pri Pazinu, hkrati pa je soupravljal več sosednjih župnij. Fa-

dalje na 8. strani ■

Ob 40. obletnici ustanovitve Slovenske športne zveze

VABIJO

Slovenska športna zveza, Slovensko planinsko društvo Celovec in Slovensko prosvetno društvo »Rož« v Št. Jakobu v Rožu na

JUBILEJNI X. ZIMSKI POHOD

»ARIHOVA PEČ« 1988

in SMUČARSKI TEK

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo in opomin na 50. obletnico nasilne priključitve k nemškemu rajhu, ki bo v nedeljo, 6. marca 1988, s pričetkom ob 10. uri pri Polancu na Čemernici (Hodnina) nad Št. Jakobom v Rožu.

Smučarski tek (7 km - dva kroga): fantje od 11. do 16. let (letnik 1972 - 1977) — moški do 30 let (1958 - 1971) — moški nad 30 let (1957 in starejši).

Pohod za pešce: Od Polanca preko bivšega partizanskega bunkerja do planinske postojanke »Koča nad Arihovo pečjo« (1084 m) in po drugi smeri nazaj mimo Resmanove lovske koče do Polanca.

Pogoji za udeležence: Na X. Zimskem pohodu »Arihova peč« lahko sodelujejo vsi. Udeleženci pohoda (pešci) morajo biti zimsko in planinsko opremljeni. Pohodniki se morajo držati proge, ki je za pohod označena. Pohodniki se vzpenjo na planinsko Bleščečo — koča nad Arihovo pečjo (kontrolni žig) in se preko Resmanove lovske koče (kontrolni žig) vrnejo po označeni poti nazaj do cilja pri Polancu najkasneje do 15. ure.

Masovni start za tekače bo ob 10.30, na cilj pa je treba priteči najkasneje do 12. ure.

Prijave in štartnina: Prijave sprejemamo na dan prireditve med 9. in 10. uro. Štartnina znaša 50 šil. (n.din. 5.000), za odrasle, in šil. 40 (n.din. 3.000), za otroke in mladince. Štartnina se plača pri prijavi. Pohodniki in tekači prejmejo na štartu kontrolni kartonček in značko, tekači pa še dodatno štartno številko.

Nagrade: Vsak udeleženec pohoda dobi diplomu za udeležbo, če predloži po prihodu v cilj kontrolni kartonček.

Kdor se petič udeleži zimskega pohoda »Arihova peč« prejme posebno zlato značko. 5-kratno udeležbo mora dokazati s petimi zbranimi kartončki. Najboljši domačin dneva pri teku prejme spominsko plaketo Slovenskega vestnika.

Posebno značko dobi tisti, ki se bo udeležil teka in pohoda.

Okrepčila, zdravniška služba: Vsak udeleženec dobi toplo pijačo in klobaso. Za zdravniško službo je poskrbljeno. Vsak udeleženec sodeluje na lastno odgovornost.

Dovoz in parkirni prostor: Iz Št. Jakoba v Rožu vodi označena pot proti Področici/Rosenbach, preko vasi Leše/Lessach, Svatne/Schlatten in Hodnina/Kanin do štarta na Čemernici. Pot bo označena s kažipot »Arihova peč«. Parkirišča so na razpolago.

Zimski pohod »Arihova peč« bo ob vsakem vremenu, v slučaju pomanjkanja snega, bo samo pohod.

V okviru prireditve bo kratka spominska svečanost padlim partizanom pod Arihovo pečjo februarja 1945.

Obisk iz Slovenije v Vidmu

Na povabilo deželnega vodstva Italijanske socialistične stranke je 18. t.m. opravila obisk v Vidmu delegacija Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, ki jo je vodil predsednik Jože Smole. Delegaciji sta dopoldne razpravljali predvsem o možnostih višjih oblik gospodarskega sodelovanja med Furlanijo Julijsko krajino in Slovenijo. Italijanska stran je v tej zvezi opozarjala na pomen sporazumov, ki so bili doseženi med zadnjim obiskom predsednika jugoslovanske zvezne vlade Mikuliča v Rimu, medtem ko je slovenska delegacija omenjala spremembe, ki se pripravljajo v jugoslovanskem gospodarskem sistemu.

Socialisti vložili predlog zakona

Govor je bil tudi o zaščiti narodnih manjšin, slovenske v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Socialistični deželni tajnik Saro je sporočil, da je skupina socialističnih poslancev vložila v poslanski zbornici v Rimu zakonski predlog za zaščito slovenske narodne manjšine v Italiji. V obrazložitvi socialistični poslanci ugotavljajo, da je že v prejšnji zakonodajni dobi pokojni poslanec Loris Fortuna bil vložil zakonski

dalje, kako slovenska javnost ne more razumeti zadeve okrog profesorja Sama Pahorja. Smole se je dalje zavzel za znanstveno sodelovanje med Slovenijo in Furlanijo Julijsko krajino, a je hkrati izrazil zaskrbljenost zaradi lokacije sinhrotrona, ki lahko škodi domačemu prebivalstvu. Pogovorom je prisostvoval tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Livij Jakomin.

—o—

IZ DELOVANJA MEŠANEGA ZBORA

»F. B. SEDEJ« IZ ŠTEVERJANA

Letošnja sezona je števerjanskemu mešanemu zboru prinesla velik uspeh. V teh dneh je namreč izšla velika plošča, na kateri so posnete Gregorčičeve uglasbene pesmi. Izvajajo jih razni zbori, ki so se s temi skladbami predstavili na pevski reviji Primorska poje leta 1986, posvečeni Goriškemu slavčku — Simonu Gregorčiču. Med temi je tudi mešani zbor Frančišek B. Sedej iz Števerjana, ki je posnel Venturinijevo skladbo »Znamenje«. Skladbo je zbor posnel lansko jesen v Števerjanu, snemala pa jo je ekipa radia Koper. To je velik uspeh za števerjanski mešani zbor, ki svojo dolgoletno tradicijo nadaljuje in kvalitetno napreduje, zlasti odkar ga vodi Tomaž Tonzon. Plošča vsebuje petnajst skladb, ki so bile uglasbene na Gregorčičeve tekste. Med temi je prva »Mojo srčno kri škropite«, ki daje tudi naslov plošči. Skladbe izvajajo, kot že rečeno, razni primorski zbori, med katerimi so iz zamejstva še zbor M. Filej iz Gorice in zbor Milan Pertot iz Barkovelj ter Tržaški oktet. Izdajo plošče so podprle bančne ustanove iz zamejstva in Slovenije, spremno besedo na ovitku pa je oskrbel predsednik Združenja pevskih zborov Primorske Rudi Šimac, ki ima tudi sam velike zasluge, da je prišlo do te izdaje. Plošča bo v kratkem mogoče dobiti tudi v Katoliški knjigarni v Gorici.

Števerjanski mešani zbor je v soboto, 30. januarja, posnel isto skladbo za televizijsko postajo Telefriuli, v okviru oddaje o Brdih, ki je bila posneta v Gradnikovi kleti na Plešivem.

UNIFAX — Klub slovenskih univerzitetnih študentov vabi na

KONCERT TRŽAŠKEGA OKTETA

v petek, 26. februarja 1988 — Kulturni dom, Gorica. **Izkupiček koncerta je namenjen Skladu »Mitja Čuk«.**

predlog za zaščito slovenske manjšine. Poudarjeno je temeljno načelo o enaki zaščiti na vseh območjih, kjer živi manjšina.

Popoldne so se pogovori nadaljevali v prostorih Furlanskega centra za mednarodno trgovino, kjer so člani obeh organizacij podrobno proučili konkretne možnosti novih, višjih oblik gospodarskega sodelovanja. Med pogovori je predsednik Jože Smole izrazil razočaranje, ker se tako dolgo zavlačuje vprašanje odobritve zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Pristavil je

»Boštjan in Boštjana« v Goriškem Avditoriju

Že spet popolna novost v Goriškem Avditoriju s komično opero, ki jo je društvo R. Lipizer predstavilo v okviru Nedeljskih koncertov kot petega po vrsti. Mozartovo delo je priklicalo veliko občinstva, ki se je takoj vživelo v veselo vzdušje, ki ga je s svojo glasbo ustvaril mladi Amadeus in poustvaril ansambel Opera Giocosa iz Furlanije Julijske krajine pod taktirko Severina Zannerinija. Dirigentu je treba priznati predvsem originalno režijo. Dobri so bili tudi izvajalci: sopran Daniela Ferletta, tenor Luca Dordolo in bas Aleksander Švab. Predsta je sovpadala s praznikom sv. Valentina, zaščitnika zaljubljenec. Zato sta podjetji Ferrero in Gordol ponudili publiki čokoladne »poljubčke«, da bi bilo vzdušje še slajše.

»Boštjan in Boštjana« je ena treh oper, ki jih je salzburški skladatelj spisal, ko je imel 12 let. Teme so enostavne in čiste, arije sproščene in neposredne, prava umetnina. Pevci so se odlikovali ne le po gladki pevski izvedbi, ampak tudi v lahkotnem načinu igranja, ki ga je rožnato plavi dim čarodeja Colasa ovijal v čarobnost.

Delo je predstavila Francesca Cosulich, simpatičen je bil uvod Severina Zannerinija in zlasti ženski del občinstva je pozitivno ocenil bogate obleke nastopajočih.

V ponedeljek, 15. februarja, so opero ponovili kar trikrat za 1300 dijakov goriških slovenskih in italijanskih šol in vsakokrat je bil uspeh pri mladih zelo navdušujoč.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ob izidu 78. številke Primorskih srečanj

V Trst je prispela zadnja lanska številka revije Primorska srečanja, ki nas s svojo naslovno stranjo in z notranjimi ilustracijami spominja na pokojnega kiparja Negovana Nemca iz Bilj. Na zadnji strani platnic beremo kratko razmišljanje, ki ga podpisuje Tuga Licul, o slovenščini in o sodobnem načinu življenja, ki bistveno vpliva na jezikovne sposobnosti tako šolskih

sežku. Jožko Humar je vodil razgovor s Cvetkom Vidmarjem — doktorjem pravnih znanosti, ki dela v državni upravi. Marija Mercina pa piše o gledališki dejavnosti dijakov na Srednji družboslovno-ekonomski šoli v Novi Gorici.

Več strani je ta številka Primorskih srečanj namenila spominu Negovana Nemca. O njem, njegovem ustvarjanju in umetnosti piše cela vrsta ljudi, revija pa objavlja tudi nekaj fotografskih posnetkov njegovega dela. Literarno-zgodovinsko vsebino imata esej Tarasa Kermaunerja »Ob Herkulu Narcis« s podnaslovom »Premišljevanje ob Grudnovi pesniški zbirki Narcis« in tehten članek Marije Pirjevec o Kulturnih stikih Ljubljane z Italijo in našimi kraji v dobi baroka.

Leposlovju posveča tudi ta številka veliko strani. Pesmi so prispevali Marjeta Jeršek, Danica Pardo, Nataša Velikonja, Zdravko Jelen, Dušan Moravec, David Terčon, Vladislav Stres, Tea Sorta in Bogomil Fatur. V prozi pa so svoja dela objavili Edelman Jurinčič, Marjan Tomšič, Jožek Stucin, Boris Fili in Danica Pardo. V prevodu lahko preberemo nekaj zanimivih pesmi znanega argentinskega pesnika Jorgeja Luisa Borges, ki je umrl pred dvema letoma.

Posebno bogate so strani namenjene »Zapisom«. Dušan Puh razmišlja o sedanjem kriznem obdobju v Jugoslaviji. Druge članke so prispevali Marcel Kronegger, Pavle Merku, ki tokrat razlaga krajevno ime Senožče, in Marko Vuk, ki piše o razstavi Milka Bambiča v Kanalu. Sledijo recenzije. Slavica Plahuta predstavlja tri knjige primorskega zgodovinopisja. Gre za knjige »Itinerario di lotta, Cronaca della Brigata d'assalto "Garibaldi - Trieste"«, ki sta jo napisala Riccardo Giacuzzo in Mario Abram; Franca Crnugelja - Zorka, »Na Zahodnih mejah — 1943, Briškobeneški odred in 3. Soška (20.) brigada ter

knjigo Alojza Zidarja »Doživetja tigrova partizana«. Ciril Zupanc piše o knjigi Janka Prunka »Slovenski narodni programi«; Jožef Svagelj pa objavlja kritičen zapis o knjižnici »Stanjel in grad Stanjel«, ki jo je napisala Nataša Štupar-Šumi. Druge zapise so prispevali Danilo Zega, Lucijan Vuga, Bojan Bratina, Gino Brazzoduro, Mirjam Furlan in Taras Kermauner. Prav na koncu Primorska srečanja, ki imajo številko 78, objavljajo letno kazalo, ki je dragocen pripomoček za vsakogar, ki bo kdaj pozneje iskal po tej zanimivi reviji objavljene članke.

NOVICE

Vlada ministrskega predsednika Gorie je prejela zaupnico v parlamentu in zdaj skrbi, da se odobrita državni proračun in finančni zakon. Poslanci so svojo nalogo ta teden že opravili. Na vrsti je zdaj senat. Po odobritvi obeh dokumentov bodo stranke vladne večine preverile svoja stališča in bo tedaj verjetno prišlo spet do krize vlade.

Delegacija Unije Italijanov iz Istre in z Reke je opravila te dni obisk pri predsedniku deželne vlade Biasuttiju. Predmet pogovorov je bilo stanje italijanske manjšine v Jugoslaviji. Še prej je enaka delegacija Unije bila na obisku pri deželnem vodstvu Kršč. demokracije v Furlaniji Julijski krajini.

Deželni poslanec Slovenske skupnosti Drago Štoka je naslovil vprašanje na deželno vlado, ki jo je opozoril na grobe žalitve in grožnje, ki jih je izrekel sodnik na zadnji tekmi košarkarske ekipe Jadran Farco v Gorici. Dr. Štoka poziva deželno vlado, naj posreduje pri športnih oblasteh, da primerno poučijo omenjenega sodnika, kako se je treba obnašati na tekmah, na katerih nastopajo tudi igralci neitalijanskega jezika.

Knjiga dr. Felicijana o ustoličevanju

Polemike o tem, kakšna je bila resnična zgodovina Slovencev, nam odkrivajo, da slovenska javnost z marsikaterimi dejstvi, ki kažejo drugačno podobo slovenskega naroda v zgodovini, v primeri z veljavno hlapčevsko, ni bila seznanjena.

Takšen primer je tudi angleško pisana knjiga »The Genesis of the Contractual Theory and the Installation of the Dukes of Carinthia« (Cleveland 1967), ki jo je izdala Mohorjeva družba v Celovcu. Na izdajo te knjige, ki je vplivala na ameriško Izjavo o neodvisnosti 1776 (T. Jefferson), je ob izidu spregovoril v ameriškem senatu tudi znani ameriškoslaven senator Frank Lausche. Slovenska javnost doma in v zamejstvu pa na to pomembno delo ni bila opozorjena.

Knjiga govori o družabni pogodbi (Contractual Theory), v kateri ljudstvo izroči oblast vladarju, ki se obveže, da bo pravično vladal. Tvorci ameriške izjave o neodvisnosti (ustave) T. Jefferson, ki je to teorijo vnesel v ustavo, kot prvi primer politične demokracije, je za sestavo le-te uporabljal med viri tudi knjigo »Les Six Livres de la République«, ki jo je izdal leta 1576 v Parizu francoski teoretik J. Bodin. Ta knjiga ima tudi opis koroškega ustoličevanja.

Dr. Felicijan je to knjigo odkril v Kongresni knjižnici v Washingtonu, jo pregledal in opazil, da je Jefferson na straneh, kjer je opis koroškega ustoličevanja, naredil zaznamke in začetnice svojega imena, kar dokazuje, kako ga je opis prevzel.

Iz tega je mogoče sklepati, da se je T. Jefferson lahko iz opisa prepričal, da je neki narod že izročal oblast vladarju s pogodbo in da je ta način bil tudi uspešen, ne pa ustvarjal zmede, kakor so trdili nasprotniki te teorije, ki so jo razvijali tisti čas nekateri teoretiki, med njimi tudi Rousseau.

Poleg tega so v knjigi še drugi podatki, med drugim o tem, v katerih delih se je v 16. in 17. stol. pojavil opis koroškega ustoličevanja. Iz podatkov je razvidno, da je bila s tem obredom seznanjena vsa renesančna Evropa, ker so razni pisatelji povzeli opis ustoličevanja iz knjige Piccolomini »De Europa« (ok. 1490 in 1507), tržaškega škofa in zatem papeža Pija II.

Za slovenske razmere je knjiga dr. Felicijana danes spet zanimiva, ko se v raznih revijah pojavljajo razmišljanja, ali smo Slovenci narod z zgodovino ali brez nje, ne da bi bili pisci s stvarnostjo dejansko seznanjeni.

Mešani pevski zbor »Sveti Jernej« prireja ob Prešernovem dnevu, prazniku slovenske kulture

VEČER SLOVENSKE PESMI

Potekal bo v Finžgarjevem domu na Opčinah v soboto, 27. t.m., ob 20. uri. Sodelujejo MePZ »Mačkolje«, Jelka Cvelbar s priložnostnim govorom, DPS »Vesela pomlad«, mladi izvajalci, ki bodo podali tri vesele Prešernove ljubezenske pesmi, Ljubica Berce Košuta z dvema samospévoma ob klavirski spremljavi Andreja Pegana in MePZ »Sveti Jernej«. Povezoval bo Andrej Štekar.

otrok kot odraslih. Gre za besede, ki so res vredne premisleka.

Uvodni članek, ki ga podpisuje Boris Kovšca, razmišlja o razpravah, ki so na dnevnem redu v sosednji Jugoslaviji ob postopku za spremembo zvezne ustave. Svoje razmišljanje razvija v smislu ugotovitve, da ima ustava lahko odločilno vlogo »za učinkovito in hitro razreševanje gospodarskih in družbenih kriz«.

Sledi članek Mira Kocjana z naslovom »Stirideset let mirovne pogodbe z Italijo« in podnaslovom »Tedanost in sedanost«. V njem po dokumentiranem in zanimivem predstavljanju dogodkov ob mirovnih pogajanjih ugotavlja, da »danes, potem ko so bili podpisani Londonski memorandum leta 1954 in blizu dvajset let pozneje Osimski sporazumi, so razmere seveda drugačne. Še zmeraj so med Jugoslavijo in Italijo nekatera odprta vprašanja; raziskave okrog mirovne pogodbe so se šele pričele. (...) Današnji odnosi na jugoslovansko-italijanski meji so povsem drugačni kot tisti takoj po vojni.«

Zdenko Lovce piše o literarni nagradi Vilenica, ki je tesno povezana s pojmom Srednja Evropa. Ob predstavitvi doslej opravljenega dela avtorica razmišlja o tem, ali je »Srednja Evropa

**Beri - širi - podpiraj
»NOVI LIST«**

mit, utopija ali možnost?«. Rezultati srečanj v kraški jami pri Lokvi bi narekovali ugotovitev, da je srednje-evropski kulturni prostor vendarle stvarnost, ki rodi zanimive in bogate sadove. Zanimiv in tehten je prispevek Zvonka Fišerja, ki piše o »kazenskem zakonu kot civilizacijskem do-

Sodobno kmetijstvo

Življenjska obdobja pri sadnem drevju

Iz semena razmnoženo sadno drevje začne svoje prvo življenjsko obdobje, ko iz semena požene rastlina oziroma pri vegetativnem razmnoževanju, ko iz brsta požene mladika, in preneha, ko preide drevo v obdobje rodnosti. Za to dobo je značilna bujna rast drevesa, tako nadzemnih kakor tudi podzemnih delov. Oblikuje se krošnja, ki se zaradi bujne rasti razvije bolj v višino kot v širino. Veje rastejo navpično in sestavljajo z deblom ostre kote. V tem obdobju so rastline zelo prilagodljive na spremembe okolja in imajo veliko sposobnost obnavljanja.

Pri semensko razmnoženem sadnem drevju traja obdobje mladosti glede na sadno vrsto različno dolgo, pri breskvah in mandeljnih 2 do 3 leta, pri jablanah 6 do 12 let, pri orehih tudi do 15 let. Pri vegetativno razmnoženem sadnem drevju je to prvo mladostno znatno krajše in močno odvisno od podlage, saj jablane na šibkih podlagah lahko zarodijo že prvo leto po sajenju.

To je obdobje, ki ga moramo pri mladem sadnem drevju izkoristiti za oblikovanje krošnje.

V tem obdobju upogibamo veje v vodravno lego, da bi drevo čimprej zarodilo. Razpiramo veje, ki rastejo pod preveč ostrimi kotovi, da bi se med rodnostjo ne zalomile. V obdobju rasti drevo čim manj režemo in čim več upogibamo in razpira-

mo. S tem dosežemo, da se obdobje mladosti in rasti skrajša na račun obdobja rodnosti, ki se začne s prvim pridelkom in traja, dokler je drevo sposobno obnavljati vegetativne in generativne organe. V tem obdobju se drevo slabše obnavlja in prilagaja okolju. Rast slabi, zvečuje se rodnost, dokler drevo ne doseže polne rodnosti, ki jo skušamo zadržati z različnimi agrotehničnimi ukrepi. Ogrodne veje, ki so v mladostni dobi rastle navpično, se zdaj zaradi teže pridelka upogibajo in preidejo v vodravno lego. V obdobju staranja se zmanjšujeta rast in rodnost. Veje se začno sušiti in odmirajo, pridelek se zmanjšuje. Obdobje rodnosti lahko drevesu podaljšamo z močno rezjo, pomlajevanjem, ki spodbudi speče in adventivne brste, da poženejo vodene poganjke, ki v 2 do 3 letih lahko zarodijo, kar pa ni gospodarno. Na posamezna življenjska obdobja lahko vplivamo z različnimi ukrepi, kot so izbira podlage, vzgojna oblika, rez in oskrba.

Izbira podlage. Drevo, ki smo ga cepili na šibko vegetativno podlago M 27, M 9, M 26, za katere je značilno, da drevo zraste le 2 do 3 m visoko, prej zarodi, a tudi prej odmre kakor drevo na semenjaku ali bujni podlagi, kot so M 1, M 11, A 2, M 16 in M 25. Bujno rastoča drevesa dosežejo višino 4 do 6 m. Pri srednje bujni podlagi, kot so MM 106, M 7, M 4, M 2, MM 104 in MM 111, dosežejo drevesa višino 3 do 5 m.

Življenjska doba jablane, cepljene na šibko vegetativno podlago, je 30 do 40 let, na srednje bujno podlago 40 do 50, medtem ko je življenjska doba jablane na sejancu 80 in več let.

Nizkodebelna drevesa, ki hitro razvijejo krošnjo, zarode prej, pa tudi odmro prej kakor drevesa z visokim deblom, ki potrebujejo dalj časa za razvoj krošnje.

Močna rez pospeši vegetativno rast in zavira rodnost, medtem ko upogibanje mladik ugodno vpliva na rodnost. Močno

dalje na 8. strani ■

OBČNI ZBOR DRUŠTVA »SEDEJ«

V ponedeljek, 22. t. m., je imelo svoj redni občni zbor Slovensko kulturno prosvetno društvo »F. B. Sedej« iz Števerjana. Dogodek ima gotovo širši pomen za vso narodno skupnost na Goriškem, saj je števerjansko kulturno društvo eno najbolj zavzetih v svojem delu.

Ta zavzetost pa je tudi doslej obrodila lepe sadove, saj števerjansko društvo s svojimi zbori, gledališko skupino, otroško dejavnostjo in drugimi kulturnimi in prosvetnimi pobudami bistveno prispeva k živemu in ustvarjalnemu delu v Brdih.

Ponedeljkov občni zbor je sicer pokazal nekaj objektivnih težav, ki pa jih bodo odborniki ob podpori ostalih članov in dobri volji vseh gotovo lahko rešili. Vsi namreč vemo, koliko dobre volje, potrpljenja in vztrajnosti zahteva sleherna društvena dejavnost, še posebej tista, ki temelji na dobri volji članov društva samega.

Tudi v letošnjem delovnem letu se nam torej obeta vrsta pomembnih kulturnih pobud društva »F. B. Sedej« iz Števerjana.

LEV DETELA

Dunajski valček

9 za izgubljeno preteklost

Roman desetih srečanj in pričakovanj

Skozi okno z na pol priprto zaveso je sonce pošiljalo svoje zadnje žarke in potapljal sobo v slepečo oranžno svetlobo.

V mojo notranjost je pozvonila dolžnost. Vstal sem in se na najbolj ljubezniv način zahvalil za gostoljubni sprejem. Grof in Ana Marija sta se dobrohotno smehljala.

Sternberg je s police potegnil črno knjigo in mi jo pokazal. Bila je prva izdaja Slomškovih »Dejanj svetnikov« z dobrotnimi napotki za slovensko ljudstvo.

»Slomškov nauk velja tudi za nas, za Sternberge,« je rekel. »Zadnja vojna ni v tem oziru prav nič spremenila. Vsaka oblast je in gre. Prej ali slej. Grad propade, ne moremo pa uničiti vere v milost obnove in moč vstajenja ...«

Ko sem že stal na pragu, pred vrati z bakrenimi ploščicami, sta še zaklicala za menoj: »Saj še ni končano! Gotovo vas bo spet zaneslo na Dunaj po opravkih. Oglasite se kaj tudi pri nas!«

Zamišljeno sem stopal skozi vrvež dunajskih vele mestnih ulic. Od vseh strani je bučalo potrošniško in industrijsko življenje. Avtomobili so verjetno trobili kot za stavo, bencinski smrad je moral rezati do dna pljuč, jaz pa vsega tega nisem videl, slišal in občutil. V moji notranjosti so se tisočkrat oglašali domači zvonovi. Nekje iz polna davnine se je dvigal vonj lesnega dima iz peči in z ognjišč. Golide so ropotale, živina je trzala v hlevih, tako da so verige žvenketale skozi priprta okna globoko v naše otroške sanje. Volički so vlekli čez polje lojtrski voz, grajske gospe so se peljale v kočiji v cerkev, grof je na konju jahal na lov v gozd in grad ob Dravi je stal sredi zasanjanega parka

s stoletnimi drevesi. Skozi mesečino je po beli stezi stopala Ana Marija in me zasanjano gledala s svojimi lepimi očmi.

V naslednjem januarju so me poslali v dunajske univerzitetne arhive, zakaj zbirali smo nujne podatke o slovenskem znanstvenem udejstvovanju v prejšnjem stoletju.

V podonavskem vele mestu me je ujela zima, kot je že dolgo ni bilo enake. Prikradla se je takorekoč čez noč. V nekaj urah se je vreme sprevrglo. Dež se je zgostil v sneg, ki je začel zaspavati dunajske ulice, da so na mah spominjale na jamo, v katero so nasuli živo belo apno.

V parku je bila sleherna vejica pokrita s snegom. Podoba je bila, da je na drevju čez noč zrasla gosta bela dlaka, ki ga zdaj varuje pred zahrbtnim mrazom, ki je, vedno bolj pomešan z ledenim vetrom, rezal do kosti.

Ker me je bolela glava, sem sklenil, da se kljub slabemu vremenu nekoliko sprehodim po mestu. Ključalo me je v čelu, da so se mi od časa do časa zasolzile oči.

Zavil sem se v topel zimski plašč in kar stekel po mrzlih, belih mestnih ulicah, v katerih je zaradi sneženja zdaj zamrl skoraj vsak promet.

Precej časa sem moral bloditi skozi mesto, ne da bi se prav odločil, kam naj zares krenem. Ko me je pot pripeljala mimo velike, gradu podobne vile z lepim parkom, sem se spomnil na nekdanje zime ob Dravi. Velikokrat smo bili kot odrezani od sveta. Vlaki so prihajali z velikimi zamudami in šele po dveh dneh so s plugi očistili železniško progo in ceste. Tudi grad se je takrat oblekel v zimsko obleko. Led in sneg sta ga ovila v belo pajčevino, ki se je zalesketala kot v pravljici v sončni svetlobi, ko je prodrla skozi razcefrane oblake. Po grajskih zidovih, utah, lopah, kipcih in gospodarskih poslopjih so se lovile zanke iz bele volne. Zima je zapredla ledene štrene pod štrlečimi grajskimi napušči, ob stebriščih in pod pročelji.

Moral sem že precej časa tavati po dunajskih ulicah brez pravega cilja in namena, zakaj nenadoma sem se znašel v predelu, ki mi je bil popolnoma tuj. Večnadstropne hiše so me

* Delo je izšlo v Gradcu 1853.

Leopold Jurca...

■ nadaljevanje s 4. strani

šizem ga je zaradi narodne zavesti zelo preganjal. Odločno pa se je postavljajl v bran hrvaščine in slovenščine v dušnem pastirstvu in katehezi tudi pred cerkvenimi oblastmi v Trstu in Poreču. Znana je njegova spomenica iz leta 1937. Tesno je bil povezan z monsinjorjem Ukmarjem in z nasilno odstranjenim tržaškim škofom Fogarjem. Svoje duhovniško in narodno delo v Istri pod fašizmom je opisal v knjigi, ki je izšla leta 1978. Napisal pa je še več spisov v hrvaščini in slovenščini, med drugim v Koledarju Goriške Mohorjeve družbe.

Ko je bila v naših krajih zavezniška komisija za razmejitve, je bil leta 1946 v tričlanski delegaciji duhovnikov, ki so odločno utemeljevali zahtevo po priključitvi slovenske in hrvaške Istre Jugoslaviji.

Velike zasluge si je pridobil kot ravnatelj, profesor in glavni organizator novega hrvaškega Malega semenišča v Pazinu, od ustanovitve 1945 do 1950. Nato je bil do leta 1962 župnik in prošt v omenjenem istrskem mestu. Kot smo omenili, se je 1962 preselil v Koper, kjer je bil 10 let župnik. Postal je prošt stolnega kapitlja in bil dolgo generalni vikar v sedanji koprski škofiji.

Rajni gospod Jurca je bil zelo navezan na Opčine, kjer je živela njegova družina. Med ljudmi je še živ spomin na novo mašo, ki jo je imel leta 1929 na Opčinah, ko so fašisti vdrli med slovesnostjo v cerkev in motili obred.

nemo motrile v neizproslem zimskem mrazu. Le kam sem bil zašel?

Vlaga se mi je zajedla v obleko. Mraz me je bičal po licih. Stresel sem si sneg s plašča in si še bolj zavihal ovratnik. Na podplatih se mi je nabralo toliko mokrega snega, da sem moral stopiti k prvi bližnji veži in si dodobra stepsti čevlje.

Še vedno se je izpod sivega neba sipal gost snežni prah. Bil sem nekoliko jezen na samega sebe, da sem se podal v tako slabem vremenu daleč v mesto — in navrh še neznano kam.

»Ludvikov trg,« — Ludwig Platz * — sem nenadoma prebral z belomodre tablice na najbližji hiši.

Že sem se hotel obrniti in se odpraviti po isti poti, po kateri sem zašel na ta majhni odročni trg, spet nazaj proti hotelu, v katerem sem stanoval.

Mojo pozornost pa je nenadoma pritegnila gruča čudnih ljudi, ki je izstopala iz avtomobilov in taksijev in se gnetla ob vratih komaj opazne cerkvice.

Pristopil sem bliže, sedaj pa se je skupina posebnih ljudi že vsula v notranjost svečano razsvetljenega prostora, zakaj mlad duhovnik je pravkar odklenil cerkvena vrata.

Izraz »vsula« pa je pravzaprav pretiravanje. Večina skrivnostnih posebnosti je bila namreč že v visoki starosti. Gospe so se po krivem in počez premikale proti vhodu. S palicami so si iskale pot v cerkev. Tu in tam sta kaki posebno stari dami pomagala tudi kak vljuden mladenič ali gospodična, vendar je bila to izjema. Visoki, suhi gospodje v temnih plaščih in s črnimi klobuki v rokah so drsali kot žive mumije v notranjost prostora. Mnogi so bili sključeni pod pezo let, kot posebna drevesa, ki so na starost, v viharjih, ki so opustošili pokrajino, osamela na planoti življenja. Tu in tam je do mojih radovednih ušes prodrla tudi kaka beseda. Začudil sem se, da so mnogi govorili po francosko in italijansko, saj sem pričakoval, da se bodo ogovarjali v nemščini.

Zunaj je divjala zima z nezlomljivo močjo. Zato se nisem upiral, ko me je radovednost prignala v cerkvico. Začutil sem,

* V 14. dunajskem okraju.

Ssk odločno obsoja ravnanje s prof. Samom Pahorjem

Pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti v Trstu je z zaprepačenostjo zvedel za dogodek, ki se je v sredo 10. februarja dopoldne pripetil na glavni pošti v Trstu prof. Samu Pahorju, ko se je le-ta hotel poslužiti pravice do uporabe materinega jezika pri plačilu avtomobilskega davka. Kar se je nato zgodilo, je naravnost nezaslišano ne samo z vidika pravic pripadnika slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, temveč tudi z vidika najosnovnejših državljskih pravic.

Zato SSK najodločneje obsoja ravnanje poštnega ravnateljstva, ki na zahtevo državljsana prof. Sama Pahorja sploh ni odgovorilo, temveč je takoj brez vsakršnih razlogov poklicalo policijske agente, ki so nato prof. Pahorja aretirali in odpeljali v koronejske zapore.

Medtem ko SSK prof. Pahorju izraža svojo polno solidarnost, najostreje protestira proti surovemu ravnanju policistov in zahteva, da se preverijo odgovornosti njihovih nadrejenih glede danih navodil, na osnovi katerih je prišlo do incidenta, ki se je globoko pretresel in vznemiril vso slovensko javnost in demokratične sodržavljanke italijanske narodnosti. Obenem ugotavlja, da ta dogodek meče temno senco na odgovorne oblasti, ki so nastopile proti najosnovnejšim pravilom omikanega ravnanja z ljudmi in državljani in s tem proti praksi in načelom civilnega sožitja pri nas ter si s tem prevzele veliko odgovornost.

Zato zahteva takojšnjo izpustitev prof. Sama Pahorja, ki ni zakrivil nobenega zločina, ki bi opravičil tako ravnanje in njegovo aretacijo, ampak se je v skladu z ustavnimi določili in dru-

gimi normami želel poslužiti pravice do uporabe slovenščine v odnosih z javnimi oblastmi, kot to določata 8. člen Osimske pogodbe, ratificirani po italijanskem parlamentu.

Takšno ravnanje pomeni nevaren precedens, ki lahko kritično zaostri odnose med tu živečima narodom in spodkoplje vse dosedanje napore za mirno in omikano sožitje ob korektnem spoštovanju pravic vseh.

—o—

UMRL JE SKLADATELJ LOEWE

V starosti 86 let je v Palms Springsu v Združenih državah Amerike umrl skladatelj Frederik Loewe, ki je med drugim uglasbil znane glasbene komedije My Fair Lady, Gigi in Brigadon. V glavnem je uglasbil besedila Alana Lernerja. Revijo My Fair Lady, ki so jo tudi priredili za film, so ponovili dva tisoč 700 krat. Film Gigi je prejel leta 1958 devet Oskarjev.

ŽIVLJENJSKA ODOBJA PRI SADNEM DREVJU

■ nadaljevanje s 7. strani

rast drevesa lahko oslabimo z rezjo korenin.

Kakovost plodov in njihova trpežnost v skladišču je dosti boljša pri zdravih, dobro oskrbovanih, lepo osvetljenih in ne premočno gnojenih drevesih.

Z. T.

da me začudeno ogledujejo. Vendar je k oltarju že pristopil mlad duhovnik v črnem mašnem plašču, ki je prej odklenil vrata, in nas nagovoril.

Damam in gospodom se je zahvalil za številni obisk, čeprav je vreme vse prej, kot naklonjeno izletu na konec mesta. Po drugi strani pa je tudi res, da nikoli in nikdar ne moremo pozabiti enega najgusnejših zločinov zgodovine. Ves habsburški cesarski dvor se je v najgloblji žalosti skozi celotno prejšnje stoletje vse do pretresov po prvi svetovni vojni z veliko versko vrnemo spominjal nesrečnih žrtev francoske revolucije. Zato je tem bolj prav, da tudi danes, že skoraj po dvesto letih, počastimo spomin na nesrečna leta, v katerih so umorili kralja Ludvika XVI. in njegovo ženo Marijo Antonijeto, ubogo hčerko velike cesarice Marije Terezije. Duhovnik je poudaril, da je posebno vesel, da se je tudi tokrat, na ta žalostni dan, kot že skoraj vseh dvesto let nazaj, spet zbralo toliko odličnih osebnosti evropske zgodovine. Posebno v čast mu je, da lahko pozdravi spoštovane zastopnike cesarske hiše Habsburg, a tudi člane sijajne rodbine Bourbon,* ki je skozi vsa neurja časa vneta vodila ladjo francoske kraljevine. Z ljubeznivim nasmeškom na ustnicah je mladi duhovnik omenil številne navzoče prince in kneze, še posebej pa gospodično princesinjo, ki je kljub neljubemu vremenu in visoki starosti čutila za dolžnost, da se pri maši zadušnici spomni na trpljenje strašnih dni, ko so podli francoski samozvanci 21. januarja 1793 z giljotino obglavili francoskega kralja in kmalu zatem na isti način umorili njegovo ženo. Čeprav so dogodki časovno že več kot oddaljeni, pa še vedno na neizprosni način pričujejo o grozovitosti človeške narave, če je ne očisti in oplemeniti vera v božjega Stvarnika in vstajenska resnica Jezusa Kristusa, ki je veliko pričevanje ljubezni in večnega usmiljenja.

(Dalje)

* Nekateri Bourboni, med njimi predzadnji francoski kralj Karel X., so pokopani v Kostanjevici pri Gorici, kjer so živeli v prejšnjem stoletju v pregnanstvu. Zadnja avstrijska cesarica Cita je po rodu iz parmske rodbine Bourbon, ki ta trenutek še vlada v Španiji.